

Kroměříž

Zmluva

Družobná dohoda o vzájomnej spolupráci medzi Mestským národným výborom v Nitre a Mestským národným výborom v Kroměříži na roky 1986 – 1990

Informácie o Českej republike

Štátne zriadenie: republika

Administratívne usporiadanie: 13 krajov, 76 okresov

Rozloha: 78 866 km²

Počet obyvateľov: vyše 10 300 000

Hlavné mesto: Praha

Úradný jazyk: čeština

Štát ležiaci v Strednej Európe vznikol v roku 1918 po niekoľkostoročnej nadvláde Habsburgovcov ako Československá republika, ktorého súčasťou bolo aj Slovensko a Podkarpatská Rus. Tá bola po 2. svetovej vojne pripojená k bývalému Sovietskemu zväzu. V roku 1993 vznikla samostatná Česká republika. Väčšia časť územia patrí k Českému masívu, ktoré sa radí medzi najstaršie stavebné jadrá Európy. Do východnej časti krajiny zasahujú hrebene vrásových pohorí zo sústavy Karpát.

Česká republika má bohaté zdroje nerastných surovín, ako sú ložiská hnedého i čierneho uhlia a kaolinit. Tradícia ťažkého priemyslu siaha až do obdobia Rakúsko-Uhorska, kedy patrila k „priemyselnej dielni“ monarchie.

Významnú tradíciu má výroba skla a porcelánu, ceruziek, textilný priemysel a výroba nábytku. Hlavným odvetvím českého priemyslu je strojárstvo, ktorého základom je hutníctvo. Na liečivých prameňoch sú vybudované svetoznáme kúpele, ktoré každoročne priťahujú množstvo návštevníkov z celého sveta.

Informácie o meste Kroměříž

Rozloha: 55,60 km²

Počet obyvateľov: okolo 30 000

Okres Kroměříž sa rozprestiera v samotnom srdci Strednej Moravy - kraja polí, pastvín a folklóru. Vo svojej severovýchodnej časti je ohraničený Hostýnskými vrchmi, ktoré naväzujú na Moravskosliezske Beskydy. V juhozápadnej časti sa nachádza pahorkatina Chřiby. Obe spomínané lokality sú významnou rekreačnou oblasťou s množstvom turistických a cykloturistických cestičiek. Naprieč okresom, pozdĺž rieky Moravy je vybudovaná cyklistická trasa, ktorá sa napája ma Podunajskú cyklotrasu.

Mesto Kroměříž je spoločne s Olomoucom späté s dejinami katolíckej cirkvi, ako sídla biskupov a arcibiskupov, a tým pádom sa stali aj centrom kultúry a vzdelanosti.

História

Prvá písomná zmienka o Kroměříži pochádza z roku 1110. Pôvodne trhovú osadu, nachádzajúca sa na križovatke obchodných ciest, sa v prvej štvrtine 12. storočia stala majetkom olomouckých biskupov. Slovanská obec bola okolo roku 1260 povýšená na mesto. Biskupi tu vybudovali reprezentačnú letnú rezidenciu a umiestnili do nej správu rozsiahleho majetku diecézy. Stredoveké a ranne novoveké mesto trpelo počas husitských vojen a v 17. storočí predovšetkým švédskymi vpádmi počas 30-ročnej vojny. Dočkalo sa však veľkorysej obnovy, ktorej pôvodcom bol biskup Karol II. z Lichtensteina-Kastelkorna, pričom historické jadro Kroměříža zostalo v podstate zachované aj v období jeho priemyselného rozvoja.

Významnú kapitolu dejín mesta tvorí rok 1848, kedy bol do Kroměříža preložený Ústavodarný ríšsky snem Rakúskej monarchie. Návrh ústavy s výraznými demokratickými prvkami vstúpil do dejín českej štátnosti a začiatku demokratizačných krokov v strednej Európe.

Kultúra a vzdelanie

Mesto historických pamiatok, škôl, umenia a kultúry je taktiež známe pod menom Hanácke Atény. Návštevníkmi je vyhľadávané hlavne pre bohatstvo historických pamiatok. Kroměříž bol v roku 1997 vyhlásený za najkrajšie historické mesto Českej republiky. Okrem toho tu sídli múzeum Kroměřížska s archeologicko-prírodovednou expozíciou a galériou, galéria Mazur a kultúrny dom.

Mesto je každoročným dejiskom hudobných festivalov, akým je napríklad festival duchovného umenia Forfest, výtvarných expozícií, medzinárodnou prehliadkou vojenských dychových kapiel, Kroměřížskeho hudobného leta a prehliadkou filmov Arsfilm.

Na tradíciu školstva v Kroměříži nadväzuje niekoľko gymnázií, chlapčenský kňazský seminár, Arcibiskupské gymnázium, nemecká reálna a zároveň justičná škola. Hudobne nadaná mládež si svoje vzdelanie má možnosť rozšíriť na základnej umeleckej škole a Konzervatóriu P.J. Vejvanovského.

Ekonomika

Na rozdiel od množstva iných miest v Kroměříži nevytvára profil mesta priemysel. Odklon projektu železnice približne v roku 1840 v podstate spôsobil relatívne malý záujem o priemyselnú výstavbu. Čo do rozsahu a počtu pracovných miest nie príliš rozsiahla elektrotechnická a potravinárska výroba presahuje svojím významom rámec mesta a regiónu. Kroměříž si naďalej udržiava charakter správcovského mesta, mesta kultúrnych pamiatok, duchovnej kultúry, umenia a vzdelanosti.

Pre súčasný vývoj je charakteristický prudký rozvoj živnostenského podnikania. Prevažujúce drobné podnikanie vytvára štruktúru obchodu a služieb, ktorá reaguje na potreby obyvateľov.

Turizmus

Komplex záhrad a zámku v Kroměříži bol v roku 1995 zaradený medzi Národné kultúrne pamiatky Českej republiky a od roku 1998 sa nachádza aj na Listine svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO.

Arcibiskupsky zámok - patrí k dominante mesta a zároveň je hlavným magnetom návštevníkov pamiatkovej rezervácie. Jeho vznik a vývoj je spätý s históriou olomouckého biskupstva a arcibiskupstva. Pôvodný hrad a neskorší zámok boli rezidenciou olomouckých biskupov. Na mieste bývalého veľkomoravského hradiska vznikol gotický hrad, neskôr prestavaný na renesančný. Počas 30-ročnej vojny bol švédskymi vojskami zničený a v tejto lokalite bol na základe rozhodnutia Karola II. z Lichtensteina-Kastelkorna postavený veľkolepý rannobarokový palác. Z pôvodného hradu sa zachovala spodná časť, prestavaná na honosnú 84 metrov vysokú vežu.

Podzámska záhrada - najskôr slúžila iba k pestovaniu zeleniny a kvetov. Od 15. storočia sa zmenilo jej poslanie aj vzhľad a v 17. storočí bola prebudovaná na barokovú záhradu, ako pokračovanie zámku až k schodisku pri rieke.

Libosad, Kvetná záhrada - vznikla ako súčasť staveľskej aktivity biskupa Karola II. z Lichtensteina-Kastelkorna na neplodnej a močaristej pôde za hradbami vtedajšieho mesta.

Mincovňa - bola taktiež vybudovaná už spomínaným biskupom hneď na začiatku jeho vlády v Kroměříži. V roku 1666 sa v nej začali raziť prvé mince.

K prekrásnym pamiatkam patrí aj Veľké námestie, barokový Chrám sv. Jána Krstiteľa, Vrchnostěnský kapitulský som s múzeom a najstaršia stavba - gotický Chrám sv. Mórica.